

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26Pc/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204214
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6418204214.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom v právnej veci navrhovateľky K. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, D. nad S., proti otcovi B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, W., o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec B. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť zvýšené výživné na dcéru K. A., nar. XX.X.XXXX, a to vo výške 120,-Eur mesačne, počínajúc od 2.10.2018 so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám.

II. Nedoplatok na výživnom splatný za obdobie od 2.10.2018 do 31.3.2019 vo výške 296,-Eur je otec povinný zaplatiť v splátkach, a to po 20,-Eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným k rukám dcéry s tým, omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého nedoplatku.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/114/2005-190 zo dňa 30.3.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoP 28/2006 zo dňa 4.7.2006 v časti výšky výživného na K. A., nar. XX.X.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 2.10.2018 sa navrhovateľka K. A. domáhala, aby súd rozhodol o zvýšení výživného zo strany jej otca B. A., ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/11/2010-77 zo dňa 23.9.2010, právoplatným dňa 3.11.2010, vo výške 70,-Eur mesačne, a to na sumu 200,-Eur mesačne, počnúc od 1.9.2018, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, z titulu vyživovacej povinnosti medzi rodičmi a deťmi podľa § 62 a nasl. Zákona o rodine. Vo svojom návrhu uviedla, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov - zmena školy zo základnej na vysokú školu a celkový nárast životných nákladov nutných k ďalšiemu rastu a vývoju. Od nástupu na Univerzitu Komenského v Bratislave jej súčasné náklady na pokrytie životných potrieb vzrástli a predstavujú sumu mesačne 421,45,-Eur - semestrálne 370,-Eur + ročne 1.765,80,-Eur jednorazové výdavky vzniknuté počas kalendárneho roka 2018. Jednotlivé výdavky a ich periodicitu prikladá v prílohe č. 1. Príjmy na strane jej matky predstavujú 875,52,-Eur mesačne ako základná hrubá mzda a jej príjmy - výdavky zo živnosti v sume 349,42,-Eur ročne. Výška príjmov na strane otca jej nie je známa. Podnikal pod IČO : 44222670, SB - STAV do 31.8.2016 podľa databázy živnostenského registra. Momentálne je zamestnaný, čo je predpoklad, že je možnosť na zvýšenie výživného. Výživné, ku ktorému je otec zaviazaný v súčasnej dobe a určenie jeho výšky bolo viazané na pomery oboch účastníkov - rodičov v roku 2010, čo bolo obdobie 8 rokov späť.

Už samotná doba 8 rokov je dostatočne dlhé obdobie na to, aby počas neho už len z objektívnych dôvodov došlo k zmene pomerov účastníkov konania. Syn povinného V. dňa XX.X.XXXX dosiahol vek dospelosti a už nepotrebuje výživné. V prílohách návrhu konkrétne uvádza jednotlivé náklady, ktoré v rámci životných nákladov sa musia nutne a pravidelne uhrádzať a ktoré z nich sa akým spôsobom zvýšili. Výdaje nutné k štúdiu sú : školský internát 97,50,-Eur/mesačne (september - jún); karta ISIC 33,-Eur/ročne; električka v BA 132,-Eur/ročne; cestovné do školy 20,-Eur/mesačne - 2 x 180 km (trasa : Žiar nad Hronom - Bratislava); špecializované vyšetrenie - Ľubochňa Národný endokrinologický ústav 20,-Eur; mobilný paušál 14,-Eur/mesačne; oblečenie a obuv 350,-Eur/ročne; papiernictvo a školské potreby 120,-Eur/semester; skriptá 140 - 250,-Eur/semester; lekárneň 150,-Eur/ročne; okuliare 250,-Eur/jednorazovo + výmena skiel podľa potreby; kontaktné šošovky 192,-Eur/ročne; kaderníctvo a kozmetika 120,-Eur/ročne; drogéria 250,-Eur/ročne; tlač 18,-Eur/mesačne; fitness 238,80,-Eur/ročne; zariadenie internátnej izby 140,-Eur/jednorazovo; stravovanie 220,-Eur/mesačne. Ďalšie náklady spojené s bývaním u matky : nájom 103,79,-Eur/mesačne, inkaso (elektrina, TV, internet) 42,54,-Eur/mesačne, plyn 52,-Eur/ročne, poistenie bytu 47,-Eur/ročne, daň za byt 15,12,-Eur/ročne, teda náklady spojené s bývaním predstavujú priemerne 155,84,-Eur/mesačne t.j. pri 3 osobách v domácnosti 51,95,-Eur/mesačne na jednu osobu. Spolu potom mesačné náklady predstavujú sumu 421,45,-Eur + jednorazové výdavky 2.645,80,-Eur ročne, po prepočte 641,93,-Eur na mesiac. Je nepochybné, že uvedené náklady a výdavky bezprostredne súvisia s uhrádzaním priamych životných nákladov, tak ako to má na mysli Zákon o rodine. S ohľadom na špecifikované náklady je zrejmé, že súčasné výživné poskytované povinným - otcom vo výške 70,-Eur len veľmi nepatrne pomáha pokrývať životné náklady navrhovateľky a v žiadnom prípade nemôže zodpovedať skutočným životným potrebám, rastu a ďalšiemu vývoju. Niet pochyb, že došlo k podstatnej zmene pomerov a preto považuje svoj návrh vo veci zvýšenia výživného za plne dôvodný.

2.

Otec navrhovateľky vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu, doručenom súdu dňa 12.12.2018 uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí a tento navrhuje zamietnuť. Nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť na navrhovateľku výživné vo výške 200,-Eur mesačne. Od mája 2018 je zamestnaný v spoločnosti Immobau, s.r.o., v ktorej pracuje na plný úväzok ako strážca parkoviska v Bachledovej doline. Jeho čistý príjem predstavuje 405,78,-Eur mesačne. Pracovnú zmluvu má na dobu určitú do mája 2019. Živnostenské podnikanie ukončil k 31.8.2016. Následne bol zamestnaný vo viacerých spoločnostiach resp. poberal dávky v hmotnej núdzi. Momentálne je od 12.10.2018 na PN s príjmom vo výške dennej nemocenskej dávky 10,76,-Eur, čo je v priemere 323,-Eur mesačne. Podľa daňového priznania za rok 2017 mal čistý príjem z troch zamestnaneckých pomerov vo výške 1.537,70,-Eur. Pokiaľ navrhovateľka uvádza, že má náklady na mobilný paušál, oblečenie a obuv, lekárneň, stravovanie a drogériu, čo vychádza 296,50,-Eur mesačne, tak rovnaké náklady má právo uplatňovať aj on, keďže dieťa má právo na rovnakú životnú úroveň ako jeho rodič. Aj keď ukončí PN, jeho čistý príjem je 405,-Eur mesačne. Jeho náklady sú - platby do SVB 102,45,-Eur mesačne, elektrina a RTVS 17,24,-Eur, telefón 14,-Eur, daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad 25,91,-Eur. Do práce dochádza autobusom na trase Poprad - Bachledova dolina, čo vychádza za 22 dní cestovné 83,60,-Eur. Priemerné mesačné náklady na lieky sú cca. 15,-Eur. Keď odpočíta od svojho zárobku uvádzané náklady a výživné na navrhovateľku 70,-Eur, tak mu zostane každý mesiac suma 106,-Eur, z ktorej musí uhradiť všetky svoje náklady na živobytie, vrátane stravy a oblečenia. Voči navrhovateľke má vyživovaciu povinnosť aj matka, ktorá má príjem viac ako 800,-Eur mesačne. Vzhľadom k uvedeným majetkovým a príjmovým pomerom a vzhľadom na odôvodnené potreby navrhovateľky má za to, že nie je možné priznať navrhovateľke zvýšenie výživného. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľka chce žiť resp. žije z hľadiska životnej úrovne nad pomery jeho ako otca, teda, že jej životná úroveň je podstatne vyššia ako jeho. V ďalších podaniach doručených dňa 31.12.2018, 15.2.2019 a 11.3.2019 otec doplnil, že PN mu trvá i naďalej a dňa 10.1.2019 má plánovanú operáciu. Jeho situácia sa začína komplikovať a pravdepodobne zostane bezdomovcom. Bolo mu doručené uznesenie OS Poprad sp. zn. 17C/52/2018 a následne žaloba na vydanie dedičstva, ktoré nadobudol uznesením sp. zn. 9D/84/2016 právoplatným dňa 23.1.2017. Najlacnejšie podnájmy v Poprade začínajú na sume 300,-Eur, tak nevie z čoho bude žiť a platiť výživné.

3.

Navrhovateľka K. A. sa na pojednávaní pridržiavala podaného návrhu ako i písomného vyjadrenia k vyjadreniu otca (č.l. 83 - 85 spisu). Pokiaľ ide o samotnú výšku výživného uviedla, že chce zmeniť svoj návrh v takom zmysle, že navrhuje výživné zvýšiť na sumu 120,-Eur mesačne, a to od podania

návrhu na súd t.j. od 2.10.2018. Výživné navrhuje určiť v takejto výške, nakoľko aj tak si myslí, že vyššiu sumu by otec v plnej výške nezaplatil. Čo sa týka platenia výživného, tak od tej doby, ako bol podaný návrh, výživné sa otec viac menej snaží platiť pravidelne v plnej výške. Predtým však výživné riadne neplatil a toto bolo aj predmetom vymáhania, exekúcie. Späťne sú aj nedoplatky na výživnom. Čo sa týka jej pomerov, tak od podania návrhu sa v podstate nič nezmenilo. Stále študuje, zatiaľ je v 1. ročníku Univerzity Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta. Taktiež čo sa týka ostatných vecí, ako bývanie na školskom internáte, jednotlivých nákladov, ktoré vyčíslila, tieto sú stále aktuálne. Druhý rodič - matka si vyživovaciu povinnosť voči nej plní. Vykonáva prácu na živnosť, takisto je zamestnaná v nemocnici v Žiari nad Hronom. Rodičia okrem nej už nemajú inú vyživovaciu povinnosť. V spoločnej domácnosti s nimi býva ešte brat V., tento si však sám zarába, takže vyživovacia povinnosť k nemu netrvá.

4.

Otec navrhovateľky ako osoba povinná z vyživovacej povinnosti sa na pojednávanie opakovane nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný. Svoju neúčasť vopred písomne ospravedlnil, pričom nenavrhol z dôležitého dôvodu odročenie pojednávania na iný termín a súhlasil, aby súd rozhodol aj v jeho neprítomnosti. Súd preto podľa § 180 CSP a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jeho neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

5.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/114/2005.

6.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4,5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 3 ZR výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 154 - 155 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa. Konanie sa začína len na návrh.

Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

7.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorému zodpovedá ust. procesného predpisu § 157 Civilného mimosporového poriadku, umožňuje v prípade ak nastane zmena pomerov zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena (resp. úplné zrušenie) je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov. Za zmenu pomerov nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného. V predmetnej veci mal súd preukázané, že B. A., nar. XX.XX.XXXX je otcom navrhovateľky a jeho vyživovacia povinnosť vyplýva z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Rodičia navrhovateľky K. A. sú bývalí manželia a nežijú spolu. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9C/1129/01 -12 zo dňa 9.10.2001, právoplatným dňa 13.12.2001, pričom v

tom čase maloletá K. A. (ako i syn mal. V. A., nar. XX.X.XXXX) bola na čas po rozvede zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na jej výživu po 600,-Sk mesačne. O výške výživného na K. A. bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/11/2010-77 zo dňa 23.9.2010, právoplatným dňa 3.11.2010, ktorým súd zvýšil výživné zo sumy 900,-Sk (určenej rozsudkom OS Žiar nad Hronom č. k. 8P/114/2005-190 zo dňa 30.3.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoP/28/2006 zo dňa 4.7.2006) na 70,-Eur mesačne, počínajúc od právoplatnosti rozhodnutia, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku č. k. 6P/11/2010-77, dcéra účastníkov K. A. bola v čase rozhodovania súdu vo veku približne 13 rokov a navštevovala 8. ročník povinnej školskej dochádzky na ZŠ. Bývala v spoločnej domácnosti s matkou. Vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj ku synovi V., ktorý začal študovať v 1. ročníku na Technickej univerzite - Lesníckej fakulte vo Zvolene. Matka navrhovateľky bola zamestnaná v Nemocnici s poliklinikou, Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, kde dosahovala čistý mesačný príjem cca. 580,-Eur. Živnosť mala prerušenú od 1.3.2010 z dôvodu, že bola od októbra 2009 do marca 2010 práceneschopná. Otec bol živnostník, pričom podľa údajov daňových priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2009 dosiahol základ dane 4.090,50,-Eur a za rok 2008 vo výške 120.695,-Sk. V období od 1.10.2009 do 13.6.2010 bol práceneschopný a poberal nemocenské dávky v priemere vo výške 150,-Eur mesačne. V mesiaci júl 2010 nemal príjem a po ukončení PN pracoval na dohodu pre spoločnosť Kaufland, kde mu bola vyplatená odmena v sume 122,15,-Eur.

8.

Na podklade vykonaných dôkazov súd zistil, že navrhovateľka je od aktuálneho akademického roku študentkou 1. ročníka denného bakalárskeho štúdia na Univerzite Komenského v Bratislave, Filozofickej fakulte. Navrhovateľka špecifikovala svoje pravidelné výdavky, ktoré súvisia so štúdiom na VŠ ako i ďalšími životnými nákladmi na 370 až 440,-Eur/mesačne, v čom nie sú zahrnuté rôzne mimoriadne a jednorazové výdavky (špecifikácia nákladových položiek v ods. 1/ odôvodnenia). Poukazovala pritom aj na svoj nepriaznivý zdravotný stav, kvôli ktorému musí vynakladať zvýšené výdavky na osobitnú stravu (alergia na mlieko, hiátová hernia), či lieky a taktiež má diagnózu PCOS, kde vznikajú výdavky na lekárske vyšetrenia - endokrinológia (napr. vyšetrenie v Národnom endokrinologickom ústave v Ľubochni), lieky, kozmetické prípravky a pod.. Priame náklady súvisiace so štúdiom na VŠ sú - ubytovanie na internáte Bratislave 97,-Eur/mesačne, cestovné zo ZH do BA okolo 20,-Eur/mesačne, čipová karta na dopravu MHD v Bratislave 132,-Eur ročne t.j. 11,-Eur mesačne, študijné potreby, skriptá cca. 30,-Eur/mesačne, teda po prepočte cca. 158,-Eur/mesačne. Ďalšie výdavky, ktoré možno považovať za nevyhnutné má na stravovanie, obliekanie, obuv, hygienu, kozmetické prípravky, dioptrické okuliare, mobilný telefón, lieky a odborné vyšetrenia, bývanie v domácnosti u matky. Aj pri zohľadnení minimálnych základných výdavkov navrhovateľky je celkom zrejmé, že doposiaľ určené výživné vo výške 70,-Eur mesačne je nepostačujúce ani len na pokrytie polovice nákladov spojených so štúdiom. Navrhovateľka v tomto smere uvádzala, že do augusta 2018 si zabezpečovala príjem i brigádami v prevádzke I love Pasta v Bratislave a zvýšenie výživného nepožadovala. Pri štúdiu žurnalistiky ale nie je možné stíhať privyrábať si na brigádach kvôli časovej náročnosti štúdia a potrebe zháňania novinárskej praxe v oblasti médií, ktorá je semestrálne hodnotená. Jej zvýšené nároky na výživu teda v podstatnej miere znáša matka. Matka pracuje na dvoch miestach - jednak ako zamestnanec vo Všeobecnej nemocnici Žiar nad Hronom a tiež v rámci živnosti vo svojom obchode s vínom a pochutinami Tokajík, ktorý vlastní 12 rokov. Počas pracovného týždňa teda odpracuje viac než dvojnásobok bežného pracovného pomeru zamestnanej osoby. Okrem materiálneho a finančného zabezpečenia bola vždy matka tou, ktorá sa starala o to, aby jej a bratovi nikdy nič nechýbalo a nemali pocit neúplnej rodiny. Príkladom tohto správania je aj fakt, že jej matka sama platila jazykové kurzy angličtiny v podobe mesačného kurzu v jazykovej škole Capital School of English v meste Bournemouth, ktorý vyšiel na približne 1.400 libier plus vreckové na stravu a cestovné náklady, 10 týždňový kurz nemeckého jazyka v jazykovej škole Zaraz v Žiari nad Hronom a súkromné hodiny francúzskeho jazyka v Žiari nad Hronom počas 2 rokov. Takisto sa sama podieľala na financovaní hodín hry na klavíri a kúpou najprv elektronického klavíru a neskôr klasického klavíru, rovnako ako kúpou digitálneho fotoaparátu, ktorý bude potrebovať na štúdium.

9.

Otec navrhovateľky je zamestnaný v spol. Immobau, s.r.o., so sídlom v Bratislave. Podľa pracovnej zmluvy a dodatku k nej má miesto výkonu práce Bachledova dolina, areál Bachledka Ski & Sun, druh práce obsluha parkovísk a údržba, predaj parkovného, základná mzda 500,-Eur, vznik pracovného

pomeru 8.5.2018, pracovný pomer na dobu určitú 1 rok. Dodatkom k prac. zmluve zo dňa 1.9.2018 mu bola základná mzda zvýšená na 576,-Eur. Podľa mzdového listu zamestnávateľa, dosiahol za obdobie od 05/2018 do 10/2018 priemernú čistú mzdu 419,40,-Eur. Vypočítaný priemer zahŕňa i mesiac máj, kedy nastúpil do práce až od 8. dňa a mesiac október, kedy odpracoval iba 6 dní (tu mal však vyplatené i nemocenské 107,60,-Eur). Čistá mzda počas celých odpracovaných mesiacov jún až september predstavovala 442,86,-Eur, 484,16,-Eur, 468,93,-Eur a 547,90,-Eur, tzn. priemerne 486,-Eur. Od 12.10.2018 je otec navrhovateľky práceneschopný. Podľa potvrdenia o PN má stanovenú diagnózu M19.27 - iná sekundárna artróza členka a nohy. Z lekárskej správy na č.l. 78 vyplýva, že dňa 10.1.2019 má absolvovať operačný zákrok s predpokladanou rekonvalescenciou 3 mesiace. Otec súdu zaslal potvrdenia o tom, že jeho PN stále trvá, no následne už neuviedol, či túto operáciu absolvoval príp. s akým výsledkom. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne mu bol priznaný nárok na nemocenské vo výške 10,75877,-Eur denne, čo predstavuje v priemere 322,-Eur mesačne. Podľa lustrácie Sociálnej poisťovne bol počas roku 2017 zamestnaný postupne v spol. PF Service, s.r.o., Turzovka, Elektromax SK, s.r.o., Stropkov a Lunys, s.r.o., Poprad (do 14. januára 2018). Neskôr ešte pracoval na dohodu o pracovnej čnosti v Hydina Kubus, s.r.o., Veľký Slavkov. Otec navrhovateľky predtým prevádzkovoval živnosť pod obchodným menom B. SB - STAV, IČO : 44222670, miesto podnikania 05916 Hranovnica, Hviezdoslavova 357, a to v predmetoch podnikania prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov maloobchod, veľkoobchod, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu. Živnostenské oprávnenie mal od 2.6.2008 a podnikanie ukončil dňa 31.8.2016. Býva vo vlastnom byte na adrese trvalého pobytu. Náklady spojené s bývaním sú úhrady do spoločenstva vlastníkov bytov 102,45,-Eur/mesačne, elektrina a RTVS 17,24,-Eur/mesačne, daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad 25,91,-Eur, t.j. cca 2,-Eur/mesačne. Ďalšie nutné výdavky uvádzal telefón 14,-Eur/mesačne, lieky 15,-Eur/mesačne, cestovné autobusom do práce okolo 84,-Eur/mesačne, doposiaľ určené výživné na navrhovateľku 70,-Eur/mesačne. Spolu tieto výdavky predstavujú približne 305,-Eur/mesačne. Podstatnou zmenou oproti minulému obdobiu je skutočnosť, že rodičom odbudla vyživovacia povinnosť ku synovi V. A., nar. XX.X.XXXX, ktorý už je schopný sám sa živiť.

10.

Matka navrhovateľky je zamestnaná v spol. Svet zdravia, a.s., pričom pracuje vo Všeobecnej nemocnici Žiar and Hronom ako fyzioterapeut so špecializáciou, kde má určenú základnú mesačnú mzdu vo výške 875,52,-Eur (mzdový výmer na č.l. 31 spisu). Prevádzkuje tiež živnosť - maloobchodnú predajňu. Podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2017 dosiahla príjmy zo živnosti 19.836,50,-Eur a daňové výdavky 19.487,08,-Eur, zaplatené poisťné 2.120,72,-Eur; základ dane 349,42,-Eur. Príjmy zo zamestnania dosiahla vo výške 10.177,94,-Eur (z toho zaplatené poisťné 1.363,56,-Eur, zrazený preddavok na daň 952,03,-Eur, základ dane 8.814,38,-Eur). Okrem navrhovateľky nemá inú vyživovaciu povinnosť. V spol. domácnosti s matkou okrem navrhovateľky býva i syn V. A..

11.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonom obmedzené na obdobie, kým dieťa nenadobudne schopnosť samo sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu (plnoletému či maloletému) v zásade trvá, pokiaľ sa dieťa riadne pripravuje na budúce povolanie, najmä pokračovaním v stredoškolskom alebo vysokoškolskom štúdiu. Pri určovaní výživného súd nemôže zohľadňovať akékoľvek náklady oprávnenej osoby. Na prvom mieste musí prihliadať na náklady, ktoré možno považovať za nevyhnutné ako sú potreby bývania, stravovania, obliekania, zdravotnej starostlivosti, prípravy na budúce povolanie a podobne a až potom prípadne zohľadňovať i ďalšie účelné výdavky, ktoré sú na prospech oprávnenej osoby ako napr. kultúrno-spoločenské aktivity, zvyšovanie kvalifikácie ďalším vzdelávaním, poistenie, sporenie, záujmová činnosť, šport, cestovanie a iné. Rozsah v akom možno takéto, prípadne i ďalšie potreby posudzovať ako odôvodnené v rámci plnenia vyživovacej povinnosti je potrebné posúdiť tiež vo vzťahu k zárobkovým a majetkovým pomerom povinného a jeho celkovej životnej úrovni. Vychádzajúc z vyčíslených a preukázaných výdavkov navrhovateľky možno podľa súdu za reálne a odôvodnené náklady na jej výživu považovať sumu približne do 400,-Eur/mesačne, a to aj za stavu, kedy súd neakceptuje náklady na tlač či fitness, nakoľko nejde o výdavky nevyhnutné.

12.

Pokiaľ otec ako povinný z vyživovacej povinnosti poukazoval na rozpor výživného s dobrými mravmi, s takouto argumentáciou sa nemožno stotožniť. Je potrebné uviesť, že navrhovateľka začala študovať na vysokej škole, pričom sa jedná o štandardné denné štúdium. Ako súd odôvodňoval vyššie, aj

pokiaľ by boli zohľadňované len samotné náklady na štúdium, už tieto viac ako dvojnásobne prevyšujú doposiaľ určenú výšku výživného zo strany otca. Zvýšenie výživného na sumu 200,-Eur mesačne, ktorého sa navrhovateľka pôvodne domáhala možno s poukazom na špecifikované náklady na jej výživu považovať za celkom objektívny a reálny výpočet, eventuálne zohľadňujúci približne polovičnú účasť otca na jej životných nákladoch, čo v žiadnom ohľadne nemožno samo o sebe hodnotiť ako rozpor s dobrými mravmi. Samotná navrhovateľka má zatiaľ len obmedzené možnosti zabezpečiť si vlastný príjem, a to napr. na základe dohody o brigádnickej práci študenta, ktorá však podlieha zákonným obmedzeniam v rozsahu pracovného času. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že zostávajúcu časť výdavkov nepokrytých výživným otca a vlastným príjmom musí znášať druhý rodič t.j. navrhovateľkina matka. Navrhovateľka pritom svoj pôvodný návrh na zvýšenie výživného na pojednávaní dňa 18.3.2019 obmedzila na sumu 120,-Eur mesačne. Keďže ide o konanie, ktoré možno začať len na návrh, súd je týmto návrhom viazaný (§ 155 CMP). Je pravdou, že zárobné pomery na strane navrhovateľkinej matky sú významne priaznivejšie ako na strane otca, avšak je to zjavne aj z dôvodu, že matka vynakladá podstatne viac úsilia, aby svoje príjmy zvýšila, keďže popri zamestnaní v pracovnom pomere vykonáva i živnosť. Naproti tomu otec len poukazuje na svoje nízke príjmy a nízku životnú úroveň, avšak žiadnym spôsobom nepreukázal, či si aktívne hľadal výhodnejšie zamestnanie alebo i ďalší zdroj príjmov napr. z práce na dohodu, prečo v minulom období v priebehu roka vystriedal tri zamestnania a z akých dôvodov ukončil svoju živnosť, ktorú mal od roku 2008. Otec je síce od 12. októbra minulého roku práceneschopný, no ide o dočasnú PN a zatiaľ nebol posudzovaný ako osoba s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, kedy by v prípade stanovenia poklesu schopnosti vykonávať zárobnú činnosť o viac ako 40 % prichádzalo do úvahy priznanie invalidity. Okrem skutočne dosahovaného príjmu je preto potrebné vychádzať z princípu potenciality príjmov na strane otca. K potenciálnym príjmom na strane otca je tiež nutné poznamenať, že aj v čase rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 6P/11/2010 bol viac ako 8 mesiacov práceneschopný, kedy poberal nemocenské dávky vo výške 150,-Eur mesačne, ale možnosť a schopnosť dosahovať vyššie príjmy u neho zostala zachovaná. Základným východiskom pri určovaní výšky výživného v zmysle ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine je povinnosť oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa podľa pomeru svojich možností a schopností, zárobných a majetkových pomerov, pričom sa prihliada i na starostlivosť rodičov o domácnosť. Nie je v zásade prípustné, aby celá vyživovacia povinnosť alebo jej podstatná časť bola prenesená len na jedného rodiča - v danom prípade matku navrhovateľky. Otec je rovnako povinný zabezpečiť si dostatočné príjmy a usporiadať svoje výdavky tak, aby si mohol plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Na základe uvedených skutočností súd návrhu na zvýšenie výživného ako dôvodnému vyhovel. Súd ešte dodáva k podaniu otca zo dňa 8.3.2019, v ktorom poukazoval na podanú žalobu o vydanie dedičstva na Okresnom súde Poprad, ktorá sa okrem iného týka jeho bytu, že prípadná zmena vlastníctva bytu a nutnosť nájdenia si nového bývania môže mať v budúcnosti vplyv na posudzovanie možností a schopností plnenia vyživovacej povinnosti, avšak pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav existujúci v čase vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP), takže nemožno zohľadňovať skutočnosti, ktoré môžu, ale i nemusia v budúcnosti nastať.

13.

Podľa § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine súd výživné zvýšil odo dňa začatia konania tzn. od 2.10.2018, ku ktorému dňu už bola preukázaná zmena pomerov účastníkov konania. Otcovi potom vznikol za obdobie do 31.3.2019 nedoplatok na výživnom za 5 celých mesiacov - november 2018 až marec 2019 a 30 dní mesiaca október 2018, čo po zaokrúhlení predstavuje sumu 296,-Eur [(120,-Eur - 70,-Eur = 50,-Eur) x 5 mesiacov] + 30 dní mesiaca október 2018 čo je cca 46,-Eur. Nedoplatok na výživnom súd v zmysle § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku otcovi uložil zaplatiť v splátkach po 20,-Eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

14.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.